

Mojmírovčan

NEPREDAJNÉ
ROČNÍK XXVI.
ČÍSLO 4
APRÍL 2020

Časopis obce Mojmirovce

- Príhovor
- K veľkonočnej radosti
- Samospráva obce informuje
 - » Koronavírus
 - » Štatistika obce 2019
 - » Voľby NR SR 2020
- Regionálne múzeum
 - » Načo slúži karanténa
- Zaznamenali sme v obci
 - » Výnimočný úspech
 - » Marec mesiac knihy
 - » Žiť v súlade
 - » Škôlkarský bál
 - » Výročná schôdza JDS
- Zo života škôl
 - » Prvé miesto výtvarnej súťaže
- Myšacia prednáška
 - » Lyžiarsky kurz
- MC Urmínček
 - » Malí muzikanti
- Z kuchyne šéfkuchára
 - » Jahňacia roláda
- Inzercia

Titulka:
Posol jari
Foto: Ing. Jaroslav Horváth

Zrnko múdrosti:

Beda, kto iba v mori vidí vodu, kto nepočuje nemú prírodu, kto v skalách vidí iba skaly.

Andrej Sládkovič

Mojou obcou sú
MOJMÍROVCE

Vážení čitatelia,

s redakčnou radou časopisu Mojmirovčan spolupracujem už dlhšiu dobu. Venujem sa editovaniu a jazykovej korekcii článkov, ktoré redakcia priebežne prijíma a spracúva. Práca korektora je zaujímavá a kreatívna, poskytuje priestor na uvedenie si toho, že text nie je len obsah, ale aj forma. Nielen to, o čom sa píše, ale i to, akým spôsobom sú veci povedané, dokáže čitateľa upútať a ovplyvniť, či mu text zostane v pamäti.

Práci so slovenským jazykom sa venujem dlhodobo, na našej základnej škole učím okrem iných predmetov práve slovenský jazyk a literatúru. Bavi ma práca s literárnym textom a priblíženie rôznych aspektov diela žiakom. Cez literárne svety sa dozvedajú viac o svete skutočnom, práca s knihami im otvára priestor pre obrazotvornosť i živé debaty na rôzne témy na vyučovacích hodinách.

Používanie jazyka úzko súvisí s kultúrou a myslením človeka. To, ako hovoríme, odzrkadľuje naše myslenie. Akým jazykom hovoríme my, takým jazykom hovoria i deti, ktoré si prirodzene osvojujú prejav dospelých z ich okolia.

Môj príhovor píšem v čase, kedy sa celospoločenská diskusia obracia smerom k zdraviu. Témou týchto dní je nový koronavírus, ktorý odsúva mnohé bežné problémy do úzadia.

Pri sviatkoch všetkého druhu je samozrejme priat' si zdravie, no v súčasnosti je želanie pevného zdravia ešte oveľa aktuálnejšie. Prajem nám všetkým, aby sa dnešná situácia zlepšila a aby sme si uvedomili, ako svojim konaním ovplyvňujeme zdravie a šťastie iných.

Mgr. Dagmar Kiššová,
členka redakčnej rady

Vedenie obce Mojmirovce, členovia OZ a členovia RR želajú občanom a čitateľom pokojné prežitie veľkonočných sviatkov v kruhu svojich rodín, aby ich v týchto náročných časoch prežili hlavne v plnom zdraví.

Uzávierka čísla:
10. deň v mesiaci.
Adresa na zasielanie
príspevkov:
mojmirovcan@mojmirovce.sk

Mojmirovčan
- mesačník obce Mojmirovce

Vydáva: Obec Mojmirovce
Námestie sv. Ladislava 931/7
951 15 Mojmirovce
IČO: 00308269
Telefón: 037/7798268
e-mail: starosta@mojmirovce.sk

Zostavila redakčná rada:
predseda
Bc. Tomáš Poledník
členovia:
Mgr. Lívia Belanová
Ing. Jaroslav Horváth
Mgr. Tatiana Ivanová
Mgr. Dagmar Kiššová
Mgr. Gertrúda Štrámová
Tatiana Tóthová

Registračné číslo časopisu
Mojmirovčan:
EV 3260/09.
ISSN 1339 - 0988

Zodpovedný:
Mgr. Martin Palka - starosta obce
Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky.
Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciamy.
Časopis je zverejnený v elektronickej verzii (PDF) na webovej stránke obce.

Grafický dizajn, dtp grafika:
Pavol Deglovíč
PANTER PMD s.r.o Nitra,
0905 259 609,
e-mail: studio@panter-pmd.sk,
www.panter-pmd.sk

K veľkonočnej radosti

Jeden človek sa stratil na púšti. Minul všetky zásoby jedla a vody a hrozila mu už takmer istá smrť. Vtom zbadal pred sebou oázu: palmy, trávu, zdroj vody. Hneď ako ju zazrel, si však povedal: To je fatamorgána, prelud. Táto oáza existuje iba v mojej predstave, fantázii. Nakoniec sa beznádejne zrútil na zem a zomrel. Onedlho išli okolo dvaja domorodí cestovatelia. Zastali a zistili, že je už skutočne mŕtv. „Rozumieš tomu aspoň trochu? Ako mohol tento človek zomrieť od smädu, iba pár krokov od prameňa osviežujúcej vody?“ Druhý iba pokrútil hlavou a povedal: „Bol to moderný človek!“

Prameň osviežujúcej vody pre dušu je živý Boh prítomný vo sviatosti oltárnej aj v našom kostole. Nechať sa ním živiť je už našou voľbou. Nebuďme „moderní ľudia“ umierajúci tesne vedľa prameňa!

Počas dní pôstneho obdobia sme vedení k stíšeniu. Ticho nám slúži na stretnutie so sebou samým a na spoznávanie toho, čo je v našom živote dôležité.

Aj počas veľkonočného trojdňa (od Zeleného štvrtku do večernej svätej omše na Bielu sobotu) bývajú kostoly zahalené rúskom ticha a mlčania. Bez zvuku organa a zvonov sa na čas stávajú akousi priechodnou chodbou, ktorá nás vedie do ústrania hrobu nášho Spasiteľa.

Na Veľkú noc však ticho našich chrámov prenikajú silné zvuky slávnostného Aleluja. Ticho a mlčanie sa mení na radosť zo zmŕtvychvstania nášho Pána a Vykupiteľa. Hlas zvonov oznamuje celému svetu radosťnú zvesť, že Kristus nám prináša novú nádej, nový život!

Povstaňme aj my z tmy hriechu a beznádeje! Podajme ruky bratom a sestrám, aby sme im pomohli vstať! Napriek všetkým technickým vymoženostiam, ktoré nám ponúka súčasný svet, je láskavé darovanie sa druhému človeku ničím nenahradiateľné. Úprimnú, obetavú a nezištnú lásku nedokáže nahradiť žiadny ekonomický, sociálny alebo politický projekt.

Veľkonočná radosť nech nás pobáda ku konkrétnym skutkom lásky podľa evanjelia. Náš život bude potom najväčším a najkrajším potvrdením pravdy o tom, že Kristus naozaj vstal z mŕtvych a je stále živý.

Týmto riadkami chcem všetkým obyvateľom Mojmiroviec zaželať radosť a duchovne krásne veľkonočné sviatky!

Jozef Marko,
správca farnosti v Mojmirovciach

Koronavírus a Mojmirovce

Ako všetci vnímame z médií, v najbližších týždňoch nás čakajú náročné chvíle, ktorým sa nevyhnú ani Mojmirovce. Infekcia koronavírusom sa šíri Európou, zasiahla už aj Slovensko. Najvážnejšia situácia je v Taliansku, kde lekári v nemocniciach nestíhajú pomáhať obrovskému množstvu pacientov. Toto ochorenie sa prejavuje príznakmi podobnými chrípke: zvýšená teplota, únava, kašeľ. Toto však nie sú príznaky, pre ktoré treba ísť k lekárovi. U časti pacientov, hlavne starších, však koronavírus spôsobuje sťažené dýchanie a dusenie. Títo pacienti už potrebujú nemocničnú starostlivosť a sú ohrození na živote. Ak ich bude však naraz príliš veľa, hrozí nám vážna situácia, akú majú v Taliansku, teda, že nemocnice nebudú stíhať pomáhať všetkým. Dnes máme obrovskú zodpovednosť a možnosť, ako tejto mimoriadne náročnej situácii predísť.

Každý z nás musí spraviť všetko preto, aby sa táto choroba nešírila, a to sa dá dodržaním jednoduchých zásad.

SAMOSPRÁVA OBCE INFORMUJE

1. Zbytočne sa nestretajte s druhými ľuďmi. Vírus sa šíri z človeka na človeka a nikdy nevieme, či niekto nie je nakazený. Zdržujte sa hlavne doma, venujte sa rodine, čítajte knihy, pozerajte filmy. Individuálne prechádzky v prírode sú prospešné. Do obchodu tiež chodte len, ak je to nevyhnutné, a len jeden z rodiny. Potraviny budú dostupné, nemusíme mať obavy, je aj prísľub vlády, že potraviny nezavrú.

2. Ak je nevyhnutné ísť von, noste rúška. Buď tie medicínske, ale pokojne aj látkové. Ak ich nemáte kúpené, stačia doma ušité napr. z hrubej bavlnenej látky. Rúška musia mať všetci na ulici. Je to jedno z opatrení, ktorými sa ochorenie podarilo zastaviť v Číne. Je veľmi prospešné, ak si oči na verejnosti chránite okuliarmi.

3. Dodržujte hygienu rúk po každom príchode domov. Nepodávajte si v týchto dňoch ruky. Umytie rúk bežným mydlom je zásadne dôležité vždy, keď prídete domov. A tiež predtým ako robíme s potravinami a po použití WC.

4. Nechodte k lekárovi s nezávažnými ťažkosťami. V čakárni, ambulancii či v nemocnici máte najväčšiu šancu chytiť koronavírus. Zároveň je dôležité, aby sme teraz šetrili kapacity zdravotníkov, ktorých čakajú ťažké krízové týždne, potrebujeme ich na záchranu životov. Predpis liekov či konzultácie riešte s lekárom telefonicky.

Verím, že sa môžeme vyhnúť situácii, akú prežívajú dnes v Taliansku. Na to je však potrebné, aby sme dnes konali všetci, aj Mojmirovčania. Záleží na postoji každého z nás.

MUDr. Peter Visolajský
MUDr. Kristína Visolajská

Niektoré zaujímavé štatistické údaje z matričného úradu a evidencie obyvateľstva za rok 2019

K 31.12.2019 mala naša obec **2927** obyvateľov. V roku 2019 sa v našej obci narodilo **28** detí a zomrelo **23** občanov. V matričnom obvode v Mojmirovciach bolo uzatvorených **40** manželstiev. Do obce sa k trvalému pobytu prihlásilo **45** občanov a z Mojmiroviec sa odhlásilo **40** občanov. Priemerný vek v obci bol **40,82** rokov a najvyšší vek **98** rokov.

SAMOSPRÁVA OBCE INFORMUJE

*Ako sme volili vo voľbách
do Národnej rady Slovenskej republiky
29. február 2020*

Počet voličov zapísaných v zozname voličov	2353
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	1484
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku	1484
Počet platných hlasov odovzdaných pre všetkých kandidátov	1469

1. Slovenská ľudová strana Andreja Hlinku	4
2. DOBRÁ VOĽBA	43
3. Sloboda a Solidarita	49
4. SME RODINA	138
5. Slovenské Hnutie Obrody	-
6. ZA ĽUDÍ	84
7. MÁME TOHO DOSŤ !	-
8. Hlas pravice	-
9. Slovenská národná strana	65
10. Demokratická strana	-
11. OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), NOVA, Kresťanská únia, (KÚ), ZMENA ZDOLA	340
12. Koalícia Progresívne Slovensko a SPOLU – občianska demokracia	80
13. STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI	-
14. 99 % - občiansky hlas	1
15. Kresťanskodemokratické hnutie	39
16. Slovenská liga	-
17. VLAST	32
18. MOST – HÍD	9
19. SMER – sociálna demokracia	416
20. SOLIDARITA – Hnutie pracujúcej chudoby	2
21. HLAS ĽUDU	3
22. Magyar Közösségi Összefogás - Maďarská komunitná spolupatričnosť	2
23. Práca slovenského národa	1
24. Kotlebovci – Ľudová strana Naše Slovensko	154
25. Socialisti.sk	7

*Volebná účasť v našej obci bola **63,07 %**.*

Na čo slúži karanténa a zlomok z jej histórie

Celý svet vrátane Európy sa v súčasnosti ocitol v zajatí pandémie nového koronavírusu, ktorý je pre nás nebezpečný a rýchlo sa šíri. Jedným z overených základných opatrení voči šíreniu epidémie je karanténa. Jednu z najstarších zmienok o izolácii chorého kvôli novej nákaze nájdeme v Tretej knihe Mojžišovo Starého zákona, ktorá sa vzťahuje k lepre a bola nariadená sedemdnňová separácia.

Ostrov Lazzaretto Vecchio

Ale počiatky organizovanej karantény sa datujú v Európe až s príchodom epidémie tzv. čiernej smrti v 14. storočí. Bola to choroba spôsobená baktériou Yersinia pestis, ktorá zhodou okolností tiež vypukla v provincii Chu-pej, ktorú v tých časoch ovládali Mongoli. Kočovníkmi, a tiež obchodníkmi cestami, sa tento mor dostal až do Európy, ktorá bola v tom čase oslabená malou dobou ťadovou a následným hladomorom. V roku 1347 sa mor objavil v Benátkach a v Janove. Janov epidémiu nezvládol a Benátky prišli s vlastným systémom, ktorý mal pomôcť nákazu zastaviť. Benátčania systematizovali už skoršie opatrenia a nakazení boli odvádzaní z mesta na miesta, kde sa mali uzdraviť alebo zomrieť. Neskôr prebrali systém karantény, ktorý vznikol v roku 1377 v Raguse (dnešný Dubrovník). Návštevníci aj obchodníci mohli vstúpiť do mesta až tridsať dní po pristavení lodí. Na lodi museli zostať celú dobu, až keď sa choroba u nich neprejavila, mohli z lodí vystúpiť a pokračovať v činnosti. Neskôr bola karanténa rozšírená na 40

dní (quaranta giorni – 40 dní). Predpokladalo sa, že dĺžka karantény 40 dní bola určená na základe biblických reálií – 40 dní trvá pôst. Je odkazom na 40-dňový pôst Ježiša Krista, na 40 rokov dlhé putovanie Mojžiša a Izraelitov, a tiež na dobu potopy sveta. Podľa súčasných výskumov ochorenie trvalo po smrť 37 dní a 3 dni boli navyše. V roku 1403 bol určený pre karanténu ostrov Lazzaretto Vecchio, kde bolo karanténne zariadenie a tiež nemocnica, čo fungovalo takmer 250 rokov. Táto ochrana voči šíreniu chorôb sa Benátkam veľmi oplatila a pomohla im udržiavať si mocenské postavenie, na rozdiel od ostatných miest, ktoré trpeli morovými ranami a podobné opatrenia urobili oveľa neskôr. Benátsky model karantény fungoval až do konca 19. storočia, kedy vedci začali intenzívne pátrať po príčinách mnohých ochorení.

Pre zaujímavosť uvediem, že v roku 1680 uzrela svetlo sveta v Olomouci kniha lekára Jana Hertoda Stručný morový rád, ktorá popisuje všeobecné pravidlá pre karanténu, ktoré sú podobné tým dnešným: „K noclehu nesmí byť vpuštená ani prijata žiadna osoba bez pasu, zvlášť prichádzajú z podezrelých miest. Zakazujú sa veľké trhy, posvätenie, veľká shromáždenia, predovšetkým ve vinárňach, pivnicích a kořalnách. Lázně a školy, vinné a pivní šenky, krámky a pekařství musí být zavřeny, jakmile přijde nákaza. Všechny ulice, zákoutí i jednotlivé části domu třeba udržovat v čistotě...“

O tom, či sú karanténne opatrenia užitočné, sa aj v minulosti (19. st.) veľa polemizovalo. Mínusom bolo, že prestáva fungovať obchod, prestáva fungovať spolupráca medzi štátmi, izolácia občanov vŕaj dáva občanom falošný pocit bezpečia. Úrady sa však karantény držali, lebo okrem šírenia epidémie hrozila panika a rôzne druhy konfliktov. Nakoniec však bola zhoda v tom, že karanténa minimalizuje kontakt medzi nakazeným človekom a ostatnými ľuďmi, minimalizuje kontakt človeka s nakazenými predmetmi. Aj na tomto krátkom príklade vidíme, že je potrebné históriu nielen poznať, ale aj sa z nej poučiť. Karanténa je povinná izolácia, ktorú treba dodržiavať. Tak budme voči sebe ohľaduplní, dodržiujme pravidlá, dodržiujme karanténu, a tak dosiahneme spoločným úsilím ústup a koniec tejto epidémie.

Edita Filipová

Foto: zdroj internet

Výnimočný úspech

Predseda PD Mojmirovce, **Ing. Peter Schultz**, pôsobí ako predseda regionálnej rady SPPK (Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora) a predseda krajskej rady SPPK a je členom SPPK v Bratislave, kde zastupuje najproduktívnejší kraj poľnohospodárskej výroby na Slovensku.

Vykonáva funkciu predsedu predstavenstva nitrianskej mliekarenskej spoločnosti AGRO TAMI, a.s., ktorá spracováva mlieko v objeme

cca 100 mil. litrov ročne a zamestnáva 260 ľudí. Ing. Peter Schultz po vstupe kapitálovej účasti do Poľnohospodárskeho družstva Bzince pod Javorinou zastáva funkciu jeho podpredsedu.

Popri týchto náročných povinnostiach bol náš čestný občan Mojmiroviec, Ing. Peter Schultz, dňa 16. decembra 2019 Správnou radou SPU (Slovenskej poľnohospodárskej univerzity) jednomyseľne zvolený za predsedu. Správna rada SPU v Nitre je orgán, ktorý v rámci pôsobnosti ustanovenej zákonom podporuje posilňovanie väzieb univerzity a spoločnosti. Uplatňuje v činnosti univerzity verejný záujem, a to najmä v oblasti nakladania s majetkom a finančnými prostriedkami. SPU v Nitre svojím majetkom predstavuje mohutnú organizáciu, ktorá zamestnáva viac ako 1000 zamestnancov a ročne ju navštevuje viac ako 5700 študentov. Toto významné ocenenie si Ing. Peter Schultz vyslúžil za viac ako 20-ročné pôsobenie vo vedeckých fakultných radách, vo vedeckej rade SPU a dlhodobu vykonáva funkciu predsedu štátnicových komisií.

Nášmu čestnému občanovi týmto gratulujeme a prajeme mu pevné zdravie, aby aj túto ďalšiu náročnú úlohu vykonával minimálne tak svedomito, zodpovedne a energicky, ako aj všetky ostatné funkcie.

ToP

Marec - mesiac knihy

Oslava marca, ako mesiaca knihy, sa začala od roku 1955 na počesť Mateja Hrebendu Hačavského. Narodil sa aj zomrel v mesiaci marec. Bol šíriteľom slovenských a českých kníh, aj keď bol slepý. Venoval sa zbieraniu kníh.

Všetky tieto informácie sa dozvedeli žiaci 1. – 3. ročníka ZŠ v Mojmirovciach, ktorí navštívili v dňoch 4., 5. a 10. marca obecnú knižnicu. Žiaci si pozreli nové priestory knižnice, a tiež sa oboznámili s literatúrou, ktorú si v knižnici pozreli. Knižnicu navštívili aj deti z materskej školy. Pevne veríme, že tento prvý kontakt s knižnicou sa premietne aj do zvýšeného záujmu o knihy a ich čítanie.

AS

Žit' v súlade

*V chotári, mokradi
chvela sa hladina potočná,
vymlela klukaté brehy posiate kvetmi,
dych vetra nad poľom v okolí
hral sa so stebami trstín,
aj v parku strapatil trávu s kvetmi
chochlačiek, púpav, blyskáča, fialiek,
háj lákal dychom voňavým,
chvelo sa povetrie na úsvite,
tam vtáci so spevom vítali jar,
tam stál som nohami na zemi
a hlavou v oblakoch.*

Za starých (antických) čias bohyně a bohovia obdarúvali ľudí bohatou úrodou a štedrosťou. Mystické bytosti personifikované do konkrétnych ľudských podôb ochraňovali polia, stáda zvierat pasúcich sa na lúkach, či sladké plody v sadoch pred nenásytnými vtákmi. Ľudia mali v úcte svet, ktorý ich obklopoval. Žili v súlade s časom, ktorý plynul s presnosťou kalendára. Žit' v súlade znamená (aj) vzdať úctu stromu povedľa cesty, jeho tieňu, pod ktorým počestný spočinie v žeravej páľave dňa. Človek vtedy nehromžil

na dažďové kvapky, čo dopadali na vysmádnutú zem. Ľudia s radosťou načúvali šumeniu vetra, ktorý prinášal oblaky. Krásna Ceres na chotároch vila vence zo zlatistých kláskov obilia. Priapus v ovocných sadoch svojím ostrým kosákom naháňal vtákom strach.

Aj starí Slovieni uctievali sily, ktoré osudovo zasahovali do každodennej reality. Morenu, bohyňu smrti, hladu vyhánali s prvými lúčikmi slnka. Vládu prevzala Vesna, jará deva. Ľudia si v kalendári označili smrtnú, kvetnú a napokon Veľkonočnú nedeľu. Svet rozkvitol v pestrých farbách. Zvieratá neboli uväznené v klietkach a maštaliach, pásli sa so svojím pastierom. Veles ich ochraňoval na svojich pastviskách. Neskôr, v kresťanských časoch, človeka chránili kaplnky v poli, pri cestách kríže, sochy ochrancov. Svätý Donát bdel nad poľami, sv. Vendelín nad stádami zvierat, vinohrady chránil sv. Urban, pred ohňom sv. Florián, pred povodňami sv. Ján Nepomucký, pred nákazami sv. Rochus, a pod.

Svätý Juraj (24. apríla) otvára zem, polia roľníkom, odovzdáva kľúče sv. Jánovi, aby svet rozkvitol a vydal bohatú úrodu ľuďom. Živly rozpútajú plodnorodný proces v gabrielskom detskom šantení, ktorý sa uzatvorí až vydaním bohatej úrody na jeseň.

Vráťme sa k jurskému cyklu. U nás bolo zvykom chodiť na koledu za nejakú drobnosť s Kvetnou nedeľou (halúzkou so stužkami) po uliciach obce so spevom: „Kvetná neďela, de si kľúče poďela, dala som, dala svätému Jánovi, aby otvoril nebeskú bránu.“ Gazdovia v tomto období „čapášili“, obchádzali svoje polia, lúky, s týmito slovami:

„Hore lúka, dole lúka, lúku treba čapášiť. Keď sa lúka vyčapáši, treba ju aj pokosiť. Keď sa lúka pokosí, kravička sa nakrmi, zároveň sa podojí. Kravička dá mléčko, syr a maslo – aj pre desať detí.“

(podľa Františka Kelešihho, 1908 – 1989, Mojmírovce)

Azda to súvisí so starobylými úkonmi dupotom prebúdať zem a tak aktivizovať plodivé sily. Človek každý rok užasne nad tým, ako sa svet zazelená, rozkvitne v pestrých farbách a tvaroch. Človeku sa zachce spievať. Zachovalo sa viacero jarných pastierskych jurských piesní či textov súvisiacich s ročným kalendárom: „Če sa toto koňe na dvore, keď tam na nich žaden neore, či Morena, Morena, de si prebývala?“ Podľa M. Belákovovej (nar.: 1915 v Urmíne) spievali:

„Kikiriki, na pántiki, stávaj Jano, už je ráno, treba orať, sáť a ti spíš, či sa veru nehanbiš?“ Známa je u nás pieseň: „Páslo d'evča pávi v tom zelenom háji.“

V tomto období sa stretávame aj s prípadom, keď mládenci zobrali, premiestnili a poskladali voz sedliakovi na povalu, či strechu pajty (podľa F. K.) Asi išlo o viac, než len o zábavu. Silné puto k zemi toho, kto na nej pracuje, potvrdzuje aj vyznanie Františka Kelešihho, že: „Já bi som zem bov aj jedóv“.

Chrániť sa pred zlými silami a zabezpečiť prosperitu, naplniť sýpku a komory obživou bolo cieľom každého hospodára. Odrazilo sa to aj v prísloví: Tri oračky, tri krajčičky.

Svätý Juraj symbolicky odomyká zem, ktorá zakvitne množstvom liečivých bylín, aby potešili a liečili ľudí. Nikto nepochybuje o blahodarných účinkoch medvedieho cesnaku, púpavy, materej dušky, lopúcha, kvetov sedmokrásy,

žihľavy, kostihoja, skorocelu a ďalších bylín. Deti si plietli venčeky, dospelí macerovali a vylúhovali. Dnes máme k dispozícii veľké množstvo silíc (éterických olejov), z ktorých dávam do pozornosti aspoň tymiánovú. Má výrazné účinky proti vírusom, baktériám a plesniam. Pomáha pri bolesti hrdla, či infekciách dýchacích ciest. Potláča svalový a kĺbový reumatizmus. Tymián je vhodné inhalovať, klokať, či potierať postihnuté miesto. Čistí a dezinfikuje interiér, ak ho dáte do difuzéra.

Milí čitatelia, v tomto roku svätý Ján odomyká zem skôr, ako sme zvyknutí. Pozorne sledujeme všetky premeny prírody, chráňme, čistíme svoje okolie, vodné zdroje, vysádzajme stromy, snažme sa o sebestačnosť v zelenine, ovoci.

Zostávajme zdraví.

Robert Žilík

Vážení občania, milí priatelia.

Lepšie tri kroky dopredu, ako jeden dozadu, to znamená nepodceňujeme situáciu!

Sociálnu izoláciu vyvažujeme ohľaduplnosťou, pomáhaním, monitorovaním osamelých, chudobných, chorých spoluobčanov. Fyzickú kondíciu získame v „posilňovni záhradky“.

Je predjarie, čas na sadenie semiačok do zeme. Využívajme čas (myslím tým sociálny čas) na dostatočný oddych. Pôstne obdobie môže priniesť uvedomelú skromnosť, ale nezabúdajme na výživu, vitamíny, ovocie, zeleninku či cereálne tradičné jedlá (osobne zbožňujem jačmennú kašu, čo ma naučili variť moji rodičia). Pokojne môžeme nahradiť mäso obilninami, nech si zvieratká žijú... Je čas na posilnenie rodiny! Je čas na zamyslenie sa nad bezbrehým konzumom! Slovo a kniha (marec-mesiac knihy) je mocným medikamentom, je čas na čítanie. Svoj čas prišiel aj na sociálne siete (doteraz som ich moc nemusel). Ich obsahom nemá byť prázdnota našich hláv, ale zdieľanie, povzbudenie, inšpirácia. Tymiánová silica (pýtajte si v lekární) podľa farmaceuta (nebudem robiť skrytú reklamu) ničí baktérie ale aj vírusy, inhalujeme, čistíme prostredie, kloktajme, kvapnime tymián do šatky, či rúška. Je čas, aby sme v trávnikoch vytvorili záhony cibulky, mrkvy, petržlenu, rukoly, šalátu...

Je čas na sebestačnosť v rámci daných možností. Ako pedagóg si neodpustím poznámku: nenechajme deti bez programu, bez cieľa, dajme im zmysluplnú náplň, nielen e-learning, ale konkrétnu domácu prácu v zmysle prežitia, survivalizmu.

Upratujme vo svojej duši, a keď náhoda pominie, vyzbierame smeti v našom okolí.

Zostaňte zdraví!

Robert Žilík

Historicky prvý škôlbarský bal konaný 22. 2. 2020 v Kultúrnom dome Mojmírovce splnil naše prania a očakávania. Perfektné zoskupenie priateľov Materskej školy Mojmírovce vytvorilo výbornú náladu a skvelo sa zabávalo pri fantastickom prepojení rôznych žánrov hudby.

Na pódiu sa striedali dychová hudba Kamarádi s kapelou muzikálového herca a speváka Janka

Slezáka s vokalistkou Luckou Velebnou. Spolu si zahrli a zaspievali skladbu od Michala Dočolomanského „Lipová lyžka“ a DJ Stano.

Chceme vyjadriť poďakovanie všetkým, ktorí prispeli do tomboly alebo finančne a celému realizačnému tímu, vďaka ktorému účastníci strávili pekný večer. Získaná finančná suma bude použitá na modernizáciu Materskej školy Mojmírovce.

Mgr. Anna Velebná

Ďakujeme PD Mojmírovce, ktoré sa postaralo o pitný režim, penziónu Bruder za výbornú večeru, baru V. I. P. PIZZA a sponzorom – Diskont, BBnet World, Vinohradnícky spolok Mojmírovce (p. Belan), InTech EU s.r.o. (p. Moravská), Akams, Ellastav (p. Žáčik), Obec Mojmírovce, fi. Belba, Coop Jednota Nitra, Thermal Kesov, Katrin Beauty, Hurtovňa, Trafika ABAR, Family Kebab, k. l. k. kozmetika, Kaštieľ Mojmírovce, zahradkárstvo Krškany, lekáreň Valentin (p. Marián Keleši), lekáreň Provance (p. Daniela Grófová), Thymos (p. Stanislav Gubó), Agrotami, Sola (p. Elena Kečkěšová), kadernícke služby (p. Zuzana Vnučková), rodina Palková (Hero), Ambrozová, Moravská, Radošovská, Patáková, Porubská, Podsklanová, Teplanová, Kinclová, Guzmická, Sládečeková, Michalíková, Tóthová, Krivušová, Nekorancová, Velebná, Kozmová, Haršániová, Adámková, Rodná, Ivan Šoky, Viliam Cíván, Katarína Cívánová, Ján Arpáš (ČSOB), Nikol Stratená, Vladimír Gabaj, Simona Žáčiková (kozmetický salón), Lívia Belanová (Faberlic), Lucia Poláčeková, Andrea Bakošová, Ľubica Žáčiková, Vladimír Gál, Kvetoslava Fúriková (Finvia), Marcela Gálová, Mário Rapsa, Martina Šlehobrová, Petra Slobodová, Inocent Rumanovský, Adriana Roháriková.

Jubilejná výročná schôdza JDS Mojmírovce

Začiatok marca je termínom, kedy sa stretávajú mojmírovskí seniori. Nebolo tomu inak ani tento rok, keď si seniori pripomínajú 20 rokov od založenia Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska (ZO JDS). Na výročnú schôdzu prišlo 89,8 % členov, čo je veľmi pekná účasť. Blíži sa sviatok žien 8. marec si členovia ZO JDS pripomenuli hneď na úvod schôdze, keď každá členka dostala červenú ružu na znak úcty k ženám.

Na výročnej schôdzi sa zúčastnili zástupcovia okresnej organizácie JDS predseda okresnej organizácie pán Liday, pani Majdánová, pani Fischerová, starosta obce Mgr. Martin Palka, predseda PD Mojmírovce Ing. Peter Schultz, poslanec obecného zastupiteľstva Imrich Kováč a predsedovia spoločenských organizácií.

Na úvod schôdze prítomných svojim vystúpením pozdravili žiaci ZUŠ, za čo im patrí veľká vďaka. Predseda ZO JDS Vincent Belan zhodnotil rok 2019, plnenie plánu činnosti organizácie. Konštatoval, že všetky naplánované činnosti, či už išlo o brigádnickú činnosť, alebo aktivity v oblasti kultúry, športu a spoločenskej činnosti, boli uskutočnené za účasti členov ZO JDS.

V hlavnej časti svojho vystúpenia sa venoval 20 rokom existencie ZO JDS. Spomenul úspechy, ktoré ZO dosiahla - prácu speváckeho súboru Senior a tanečnej skupiny Iris, ktoré vystupovali na mnohých kultúrnych podujatiach a tak reprezentovali našu obec. Poďakoval sa všetkým členom výboru, ako zakladajúcim, tak aj súčasným, za ich aktívnu prácu. Na záver svojho vystúpenia poďakoval za doterajšiu prácu a požiadal o uvoľnenie z funkcie predsedu.

V ďalšom bode programu sa uskutočnila voľba nového predsedu ZO JDS. Za nového predsedu bol zvolený Ing. Daniel Mičiak. Súčasne boli zvolení nový predseda, člen revíznej komisie a člen výboru. Predsedom revíznej komisie sa stal Július Minárik, členkou revíznej komisie Mária Davidová. Za člena výboru bol zvolený Ing. Pavol Palka.

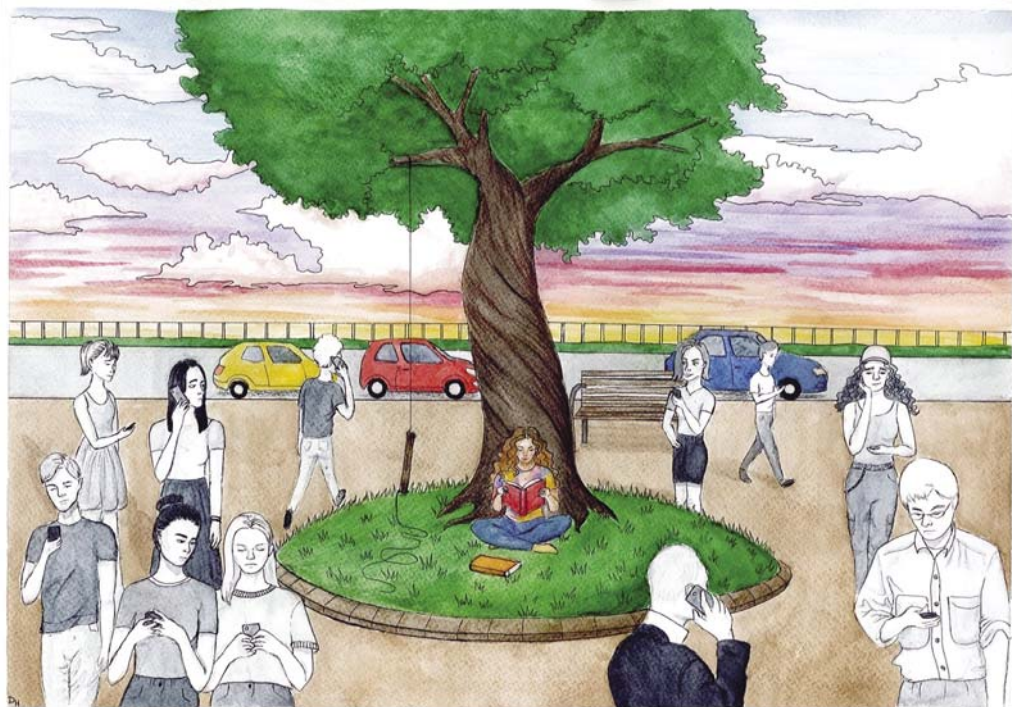
V ďalšej časti programu nový predseda predstavil plán činnosti organizácie na rok 2020, ktorý je bohatý na rôzne podujatia. Rokovanie schôdze pokračovalo správou o hospodárení organizácie v roku 2019 a návrhom rozpočtu na rok 2020. Správa revíznej komisie veľmi podrobne zhodnotila doterajšiu prácu výboru a celej ZO JDS.

V diskusii vystúpil predseda okresnej organizácie JDS pán Liday, ktorý v prvom rade poďakoval Vincentovi Belanovi za jeho doterajšiu prácu pre ZO JDS. S poďakovaním vystúpili aj starosta obce Mgr. Martin Palka, predseda PD Ing. Peter Schultz a Imrich Kováč. Členovia výboru svojmu odchádzajúcemu predsedovi poďakovali za doterajšiu prácu a vedenie organizácie a darovali mu darčekový koš. Výročná členská schôdza udelila Vincentovi Belanovi titul čestný predseda za mimoriadne zásluhy spojené s výkonom funkcie.

Na záver schôdze predseda ZO JDS poďakoval všetkým členom za aktívnu činnosť, poprial im veľa zdravia a úspechov do ďalšej práce, poďakoval tiež za spoluprácu všetkým spoločenským organizáciám a občianskym združeniam.

Nezabudol ani na sponzorov - obci Mojmírovce, PD Mojmírovce, Bitútku Mojmírovce, Taurisu Nitria, Odbornému učilištu internátne mu v Mojmírovciach, ktorým vyslovil tiež svoje poďakovanie.

AS

Prvé miesto

Gratulujeme Dominike Hamarovej z 9. B triedy za úspešnú reprezentáciu školy v celoslovenskom kole výtvarnej súťaže Povedz drogám nie. Získala prvé miesto.

Jitka Pahulyiová
Malba: Dominika Hamarová

„Myšacia prednáška“

Dňa 14. februára 2020 prednášal žiakom šiesteho ročníka ZŠ v Mojmirovciach **prof. Mgr. Ivan Baláž, PhD.** z Katedry ekológie a environmentalistiky FPV UKF v Nitre. Prednáška „*Myši – nemí svedkovia zmien krajiny*“ sa venovala problematike drobných cicavcov, ľudovo označovaných ako „myši“, ktoré svojou biológiou a ekológiou reagujú na súčasné i historické zmeny okolitého prostredia, krajiny. Myši majú dôležité postavenie v potravinových reťazcoch. Sú veľmi vhodnou modelovou skupinou organizmov na vedecké štúdium. Majú význam pri monitorovaní zmien životného prostredia. Spôsobujú problémy v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve. Sú

hostiteľmi širokého spektra parazitov, ktoré sú významnými vektormi prírodne-ohniskových nákaz.

Obsahom prednášky boli reflexie „myši“ na klimatické zmeny, zmeny ich druhového bohatstva s meniacim sa charakterom krajiny, vplyv chemizácie krajiny na drobné cicavce a problémy spôsobené myšami v poľnohospodárstve. Prof. Baláž zdôraznil prítomnosť nového druhu myši v našej obci. Ryšavka tmavopása bola prvý raz potvrdená v Mojmirovciach v novembri 2018. Druh sa od roku 2010 expanzívne šíri na Podunajskej rovine severným smerom od rieky Dunaj.

Ďakujeme mu za prednášku a veríme, že k nám zavíta opäť so zaujímavou témou pre našich žiakov.

Mgr. Zuzana Šušková

Lyžiarsky kurz

Počas prvého marcového týždňa absolvovali žiaci 8. ročníka ZŠ Mojmirovce lyžiarsky kurz v Jasenovskej doline.

Počasie nám veľmi neprialo, vyskúšali sme si všetky poveternostné podmienky (dážď, sneženie, slnko, hmla i mráz). Ale i napriek sťaže-

ným podmienkam sa všetci naučili zjazdovať kopec podľa svojich možností. Na záver sa zúčastnili

pretekov, kde nik nebol porazený.

Mgr. Zuzana Illéšová

Ďakujem...

Žijeme v dobe, kedy sa pohyb u človeka vplyvom sedavého životného štýlu postupne eliminuje na minimálnu úroveň. Týka sa to ako dospelých, tak i detí. Kedysi bolo prirodzené stretávať vonku partie kamarátov, ktoré sa celé hodiny zabavili pri futbale, hokeji, bicyklovaní, alebo iba tak pri behaní a naháňaní sa. Dnes je to rarita. Tento trend sa nepriaznivo odráža na zdraví a telesnej zdatnosti mladej generácie. Pokiaľ rodičia nevedú deti cielene k športu, málokedy sa stane, že deti samé od seba denne vyhľadávajú pohybové aktivity. Preto význam telesnej a športovej výchovy (TSV) v rozvrhu žiakov už azda ani netreba obhajovať. Pre mnohé deti je to jediný osobný kontakt s pohybom. Na hodinách sa snažíme žiakov zaujať a motivovať, aby si napriek krátkodobej únave z hodín odnášali pozitívne dojmy z pohybu ako takého.

K príprave učiteľa na hodinu patrí okrem plánovania aktivít i štúdium moderných trendov, ktoré odrážajú dňesné záujmy mladej generácie. Na trhu sa objavuje mnoho zaujímavých učebných pomôcok, ktoré dokážu zaujať a rozvíjať vybrané pohybové zručnosti. Žiaľ, na nákup nového vybavenia, ba ani len obnovu a výmenu opotrebovaného náčinia, nie je v rozpočte školy dostatok financií. I to bol dôvod, prečo som sa rozhodol osloviť miestnych ľudí, aby podporili

myšlienku dovybavenia športového inventáru kabinetu TSV. Na moju výzvu zareagovalo niekoľko ľudí (Ing. Andrea Bakošová, MUDr. Kristína Visolajská, Mgr. Daniela Grófová, Mgr. Lužáková, nemenovný darca, Kaštieľ Mojmirovce), ktorým týmto nielen za seba, ale najmä za deti ZŠ vyslovujem úprimné ďakujem!!! Prispeli celkovou sumou 510 €, čo aspoň čiastočne pokryje náklady na nákup opotrebovaných pomôcok. Ako som už uviedol, našou snahou je doplniť nielen opotrebované materiálne vybavenie, ale tiež zakúpiť niekoľko nových, zaujímavých športových pomôcok, a tým zatriktívniť vyučovanie TSV. Potrebovali by sme: florbalové hokejky, výstroj pre brankárov, basketbalové a futbalové lopty vo väčšom počte, atletické prekážky, kužele, kruhy, molitanové pomôcky, váhu na váženie žiakov... Pre potreby reprezentácie našej ZŠ by sme uvítali potlačené tričká, resp. dresy s názvom školy. V prípade, že ste naklonení myšlienke podporiť vyučovanie telesnej a športovej výchovy, a tým skvalitniť učebný program žiakov 1. – 9. ročníka ZŠ v Mojmirovciach, prikladám číslo rodičovského účtu, kam príspevok môžete poslať: IBAN: SK 19 8330 0000 002201729710 (do poznámky: kabinet TSV).

Vopred Vám, športoví priaznivci, veľmi pekne ďakujem!

Mgr. Peter Slíž

Malí muzikanti v MC Urmínček

V piatok 28. februára sa v Materskom centre Urmínček konala ukážková hodina hudobno-animačného kurzu Malí muzikanti.

Kurz viedla skúsená lektorka Katarína Vojtelová, ktorú viacerí poznajú aj z divadného zoskupenia Divadielko Svetielko. Vďaka dlhoročným skúsenostiam svojej ústretovosti a milej povahe, dokázala pritiahnúť pozornosť už

tých najmenších. Rovnako však vedela vzbudiť záujem aj u starších detí. Priestory centra sa zaplnili takmer do posledného miesta a ukážkovú hodinu si nenechalo ujsť asi 15 detí spolu s rodičmi. V úvode sa každý pozdravil s plyšovým psíkom a predstavil sa menom, aby sa odstránila počiatočná hanblivosť. Potom už nasledoval pestrý program, v ktorom sa striedali príbehy plyšových zvieratiek s rytmickými piesňami, riekankami a rôznymi animačnými aktivitami. Deti sa na kurze učili dodržiavať rytmus, pozornosť, spoznávať melodiku. Využívali možnosti vlastného tela (hlas, tieskanie, dupkanie, gestá), ale spoznávali aj rôzne hudobné nástroje. Deti tu však získali oveľa viac ako len základy hudobnej výchovy. Zlepšili si schopnosť sústredenia, zdokonalili sociálne zručnosti a rozvíjali nové interakcie s inými deťmi a dospelými v podnetnom a útulnom prostredí. V neposlednom rade bolo takéto stretnutie príjemné aj pre maminky.

Veríme, že kurz si našiel veľa priaznivcov a že v obci i v okolí vyrastie veľa nových malých muzikantov.

PhDr. Michaela Fúsková, PhD.

Materské centrum Urmínček oznamuje mamičkám, že vzhľadom na aktuálnu situáciu bude centrum do odvolania zatvorené. Aktivity ktoré sa mali uskutočniť sa prekladajú. Za porozumenie ďakujeme.

ZAZNAMENALI SME

Opäť v divadle

Dňa 26. februára 2020, takmer presne na rok a deň po návšteve predstavenia Štefánik - Slnce v zatmení, Dozorný výbor COOP Jednota SD Mojmirovce zorganizoval pri príležitosti roku slovenského divadla pre svojich členov a ostatných priateľov divadelného umenia návštevu slovenskej veselohry Jána Palárika **DROTÁR** v DAB v Nitre.

Katolícky kňaz a dramatik Ján Palárik je známy predovšetkým tromi komédiami: Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch, Inkognito a Drotár. O schopnostiach Jána Palárika a jeho aktuálnom odkaze pre dnešok sme sa mohli presvedčiť priamo na vlastnej koži.

Zaujímavosťou je, že veselohra sa odohráva v Budapešti, o ktorej sa vtedy hovorilo ako o najväčšom slovenskom meste. V rodine fabrikanta slovenského pôvodu sa stretávajú viaceré národy a národnosti vtedajšej monarchie a vlastne dnešnej Vyšehradskej štvorky. Je medzi nimi

emblémová postava slovenského drotára, ale aj jeho pomadárčený brat, ďalej poľský šľachtic, nemecky hovoriaci sluha, český žandár a Žid, ktorého zmiešaná stredoeurópska komunita zjavne a v duchu stáročnej tradície vylučuje zo svojich radov. Nacionálne tendencie nie náhodou pripomínajú situáciu v dnešnom stredoeurópskom priestore. Okrem chvíľok na zamyslenie sa vyskytlo aj dostatok priestoru na humorné situácie, ktoré priniesla zmiešaná komunita.

Z predstavenia sme si odniesli dobrý pocit, že sme niečo urobili pre seba a vybočili sme z nášho každodenného stereotypu. Dovoľte vysloviť presvedčenie, že pri podobnom stretnutí sa zase niekedy zídeme.

Za pomoc pri zapisovaní záujemcov o návštevu predstavenia ďakujeme pracovníckam predajne COOP Jednota Supermarket pod vedením vedúcej predajne Tatiany Šubovej.

Ľudovít Kvasňovský,
predseda DV COOP Jednota

Z KUCHYNE ŠÉFKUCHÁRA

Jahňacia roláda so zeleninou a bylinkami

Postup:

Jahňacie plece umyjeme, osušíme a očistíme od prebytočných blán, tuk necháme. Rozrežeme pozdĺž na tenší plát. Z krajov a stredy poodrezujeme časti mäsa, ktoré pomelieme čo najjemnejšie alebo najlepšie rozmixujeme na kašu (fáš). Fáš ochutíme soľou, korením a cesnakom. Plát mäsa rozložíme na kuchynskú dosku alebo stôl a potrieme fášom asi na 1cm. Na fáš poukladáme bylinky a zrolujeme. Takto zrolovanú roládu zviažeme a uložíme na plech, pridáme na kocky nakrájanú zeleninu, bobkové listy, poriadne posolíme a okoreníme a podlejeme vínom. Prikryjeme alobalom alebo poklopom a dáme do rúry alebo pece piecť na 160 °C cca 1,5 - 2 hodiny. Asi po hodine môžeme otvoriť a skontrolovať, ako sa nám to vyvíja a popripade podliatť vývarom alebo vodou. Pred koncom necháme odokryté a jemne zapečieme. Po dopečení vyberieme mäso, rozviažeme a nakrájame na plátky. Šťavu scedíme, na miernom ohni zredukujeme a zahustíme maslom.

Prílohu si môžete zvoliť podľa seba. Hodia sa zemiaky na rôzny spôsob, ale aj knedličky.

Ingrediencie (6 porcií):

1,5 kg jahňacieho pleca
1 kg koreňovej zeleniny
3 dcl červeného vína
5 bobkových listov
100 g masla
bylinky podľa chuti
(rozmarín, tymián, šalvia)
soľ, korenie, cesnak

Ivan Čurgali, foto: Michal Bohunčák

Foto: Dominika Klačanová

Autoškola PANTER

JAZDÍME BEZPEČNĚ!

Výcvik žiadateľov o vodičské oprávnenie sk. B a B96

f Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň ♠ Infolinka: 0905 554 888

STARÉ ČASOPISY

ROHÁČ, KAMARÁT,
FILM a DIVADLO, KINO,
ELEKTRÓN, AUTO-MOTO ...
výkup 0905 259 609

mail: pd@panter-pmd.sk

VYKONÁVAME JADROVÉ VRTANIE DO ŽELEZOBETÓNU, MURIVA, KAMEŇA

Prevrtáme základ, veniec, chodník, plot, oporný múr. Vhodné pre digestor, kanalizáciu, komín, rozvody vody, plyn. Vrtáme v priemeroch od 20 mm – 400 mm, vypilujeme rôzne otvory. Obhliadka zdarma. INFO: 0918 371 809 ✆ www.vrtanie.eu